

УДК 343.64.3

Е. М. Якубовський

ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУДІВ

У статті вивчені та узагальнені існуючі підходи до визначення організаційно-правового забезпечення діяльності судів, проаналізовано його зміст та запропоновано авторське визначення цього поняття.

Ключові слова: *судова система, організаційно-правове забезпечення діяльності судів, судове управління, судове адміністрування, реформа судової системи.*

Постановка проблеми. Сьогодні судова система України перебуває у стані реформування. Основною метою перетворень, згідно із Стратегією реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015-2020 роки, затвердженою Указом Президента України від № 276/2015, є підвищення якості послуг судової системи для громадян, дотримання європейських стандартів і наближення до кращих практик відправлення правосуддя. Реалізація вказаних завдань потребує відповідних умов організаційного, правового та інституційного забезпечення функціонування судової гілки влади [1].

Якість правосуддя напряму залежить від того, скільки часу суддя витрачає на вирішення судових справ, не відволікаючись при цьому на питання, не пов'язані напряму із вчиненням правосуддя. Саме тому судді повинні бути вільними від вирішення питань організаційного й технічного характеру, які знаходяться за межами судового процесу. З цієї причини створення умов для належної роботи судової влади покладено на державні органи та інститути, які мають діяти скоординовано та злагоджено, однак без прямого втручання в діяльність судової системи з боку інших гілок влади, без шкоди для якості правосуддя. Саме тому дослідження організаційно-правового забезпечення діяльності судів, його змісту і напрямів набуває у теперішній час особливого значення і потребує детального вивчення.

Аналіз досліджень і публікацій. Вивченням питань організаційно-правового забезпечення діяльності судів у різні часи займалися українські та зарубіжні вчені й дослідники, зокрема – Москвич Л.М., Нестерчук Л.П., Обрусна С.Ю., Озол Т.В., Чичерська М.І. З метою всебічного розгляду проблеми також вивчено наукові праці й публікації у сфері державного, в тому числі судового управління (Бібіло В.М., Глазунова Н.І., Стрижак А.А.) та судового адміністрування (Дудченко О.Ю., Логвиненко М.І., Решетнік А.Р.) [13-22].

Мета статті. Метою статті є спроба визначення поняття організаційно-правового забезпечення діяльності судів на підставі аналізу чинного законодавства України і точок зору українських і зарубіжних вчених, які займаються дослідженням цієї проблематики.

Викладення основного матеріалу. В Україні питання забезпечення діяльності судів регулюється низкою нормативно-правових актів, серед яких відзначимо наступні:

1. Конституція України, ст. 130 якої встановлює обов'язок держави щодо забезпечення фінансування та належних умов для функціонування судів і діяльності суддів [2].

2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів», в якому організаційному забезпеченню діяльності судів присвячений розділ XI. Ч. 2 ст. 146 Закону встановлює, що забезпечення функціонування судової влади передбачає:

– окреме визначення у Державному бюджеті України видатків на утримання судів не нижче рівня, що забезпечує можливість повного і незалежного здійснення правосуддя;

– законодавче гарантування повного і своєчасного фінансування судів;

– гарантування достатнього рівня соціального забезпечення суддів.

Згідно зі ст. 147 Закону в Україні діє єдина система забезпечення функціонування судової влади – судів, органів суддівського врядування, інших державних органів та установ системи правосуддя. Цією ж статтею закріплений обов'язок Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, Державної судової адміністрації України та Національної школи суддів України, інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування брати участь в організаційному забезпеченні діяльності судів [3].

3. Закони України «Про джерела фінансування органів державної влади» [4], який встановлює загальні стандарти фінансового забезпечення діяльності судів, а також «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів», що передбачає державний захист працівників суду від перешкоджання виконанню покладених на них обов'язків і здійсненню наданих прав [4-5].

4. Нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, серед яких відзначимо Постанову «Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень» від 25 травня 2006 р. № 740, що визначає порядок формування й ведення цього Реєстру [6].

5. Укази Президента України, зокрема – «Про Порядок складення присяги судді особою, вперше призначеною на посаду професійного судді» від 06 квітня 2011 р. № 380/2011 [7].

6. Розпорядчі документи Верховного Суду України, зокрема, Постанова Пленуму Верховного Суду України «Про затвердження Тимчасових засад використання автоматизованої системи документообігу та визначення складу суду у Верховному Суді» від 14 грудня 2017 р. № 8 [8], й інші.

7. Рішення Ради суддів України, насамперед – «Про затвердження Положення про Державну судову адміністрацію України» від 22 жовтня 2010 р. № 12 [9], яким на Державну судову адміністрацію України покладається організаційне та фінансове забезпечення діяльності органів судової влади та інші.

8. Накази Державної судової адміністрації України, які регламентують інформаційне, організаційне та інші напрямки забезпечення діяльності судів, зокрема «Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ» від 17 грудня 2013 р. № 173 [10]; «Про затвердження Положення про бібліотеку суду» від 18 березня 2011 р. № 65 [11] та інші.

Отже, у нормативно-правових актах зміст організаційного забезпечення діяльності судів розкривається в основному з огляду на необхідність належного фінансування судів всіх рівнів, відповідного півня їх інформаційного забезпечення, а також встановлюється обов'язок певних державних органів щодо організаційної підтримки роботи судів, насамперед, Державної судової адміністрації України.

Щодо цілей здійснення такої діяльності, автор підтримує точку зору М.І. Чичерської, яка робить висновок про чітке розмежування в нормативно-правовому

забезпеченні діяльності судів двох функціональних спрямувань в їх роботі – безпосереднього здійснення правосуддя та організаційного забезпечення цього процесу [22, с. 25].

Зауважимо, що окремі вчені, як українські, так і зарубіжні, при розгляді організаційного забезпечення діяльності судів дуже часто використовують інші поняття – «судове управління», «організаційне керівництво судами», «адміністрування судів» тощо.

Наприклад, білоруська вчена В.М. Бібіло поняття «судове управління», «організаційне керівництво судами», «організаційне забезпечення діяльності судів» вважає тотожними й такими, що відрізняються лише термінологічними перевагами. Навіть в Кодексі Республіці Білорусь про судоустрій і статус суддів застосовуються два терміни – «організаційне і матеріально-технічне забезпечення діяльності судів» та «організаційне і матеріально-технічне забезпечення органів суддівського співтовариства» [12]. Сама В.М. Бібіло віддає перевагу терміну «організаційне забезпечення діяльності судів», який вважає точним за змістом, але дещо громіздким за формою і додає, що питання пошуку універсального терміну, який зберігав би своє значення незалежно від звуження чи розширення його застосування, у Республіці Білорусь залишається актуальним [13, с. 25].

Л.П. Нестерчук вважає більш доцільним застосування в Україні терміну «адміністрування судів», зміст якого охоплює організаційне та фінансово-матеріальне забезпечення діяльності судів і вміщує в себе основні завдання управлінських дій у судовій системі:

- необхідність уніфікації адміністрування судів, з виключенням дублювання управлінських функцій та досягненням оптимальності, ефективності й мінімізації затрат на утримання судової влади;

- необхідність призначення суддів на адміністративні посади у всіх судах загальної юрисдикції на єдиних засадах – зборами суддів відповідного суду на один трирічний строк в порядку черговості;

- голова суду незалежно від інстанції повинен мати одного заступника і виконувати функції керівника суду як органу державної влади, зокрема, представницьку і контролю за роботою апарату суду, а також свою основну функцію – здійснення правосуддя;

- управління судом як юридичною особою має здійснювати керівник апарату суду або відповідна посадова особа апарату суду;

- питання внутрішньої діяльності судів повинні вирішуватися органами суддівського самоврядування, рішення яких є обов'язковими для суддів, у тому числі тих, які виконують адміністративні функції [18, с. 206].

Підтримують застосування терміну «судове адміністрування» М.І. Логвиненко та А.Р. Решетнік, які розуміють під ним різновид соціального управління, що поєднує в собі ознаки державного управління і самоуправління та включає діяльність з організаційного управління судами, організаційного забезпечення функціонування судів відповідно до Конституції і законів України [16, с. 6-7].

У контексті нашого дослідження заслуговує уваги точка зору Н.І. Глазунової, яка розмежовує поняття «державне управління» і «державне адміністрування». З її точки зору, історично державне управління виникло перш за все як загальне політичне керівництво і регулювання (у формі ідеологічного впливу і контролю). Державне адміністрування – це власне практична діяльність державних органів, технологічний процес підготовки, прийняття і виконання управлінських рішень у сукупності методів і засобів, за допомогою яких вирішуються завдання держави та її структур різного рівня,

здійснюється прямиий, систематичний і цілеспрямований вплив органів управління на підвідомчі їм органи та об'єкти на основі адміністративної відповідальності за виконання рішень. Державне адміністрування – це широка сфера практичної діяльності державних органів, установ, посадових осіб та особливий вид занять на державній службі, і особливе мистецтво професіоналів-управлінців, що набувається за допомогою практики, знань і таланту [14, с. 10].

Аналогічну точку зору висловлює О.Ю. Дудченко, яка стверджує, що управління та адміністрування не є тотожними поняттями. Управління – це упорядкування системи, а адміністрування – це керування конкретними, окремими елементами цієї системи, це власне практична діяльність, технологічний процес підготовки, прийняття і виконання управлінських рішень [15, с. 140].

Таким чином, зміст термінів «судове управління», «судове адміністрування» та «організаційне забезпечення діяльності судів» не можна назвати однаковим. Організаційно-правове забезпечення діяльності судів входить в систему судового управління та певною мірою відрізняється за змістом від судового адміністрування.

Погляди науковців на поняття «організаційне забезпечення судів» також мають певні відмінності.

А.А. Стрижак визначає організаційне забезпечення судів як реалізацію дій щодо задоволення потреб судової системи, надання їй достатніх матеріальних засобів здійснення функцій з відправлення повного і незалежного правосуддя в державі, та стверджує, що організаційне забезпечення судів є складовою судового управління [21, с. 29].

Аналогічну точку зору висловлює С.Ю. Обрусна, яка зазначає, що поняття «судове управління» включає як діяльність з організаційного керівництва судами, так і організаційне забезпечення судів. Воно більш широко охоплює всі напрямки управлінської діяльності у судовій сфері [19, с. 18].

Найбільш раціональну позицію займає Л.М. Москвич, який вказує, що згідно з Конституцією України обов'язок щодо фінансування судової системи покладений на державу. Ця норма є гарантією, тобто повинна додержуватись незалежно від бажань державних органів управління. Джерелом конституційних норм є воля народу, і держава повинна її виконувати. Держава не повинна використовувати свій обов'язок щодо фінансування судової системи як важіль впливу (або управління) судовою системою [17, с. 274].

Відзначимо російську вчену Т.В. Озол, яка під організаційно-правовим забезпеченням діяльності судів загальної юрисдикції пропонує розуміти організовану на основі закону та здійснювану Судовим департаментом при Верховному Суді РФ систему заходів правового, інформаційного, організаційного, кадрового, фінансового та матеріально-технічного характеру, націлену на створення необхідних умов для:

- самостійності і незалежності суддів судів загальної юрисдикції у процесі здійснення ними судочинства на території Російської Федерації;
- забезпечення безпеки вчинення правосуддя судами загальної юрисдикції в Російській Федерації;
- нормального функціонування органів суддівського співтовариства Росії, їх ефективної організаційно-правової взаємодії з органами державної влади.

Російська вчена також відзначає, що організаційно-правове забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції в Росії реалізовується за декількома напрямками:

- оновлення та систематизація правових норм, спрямованих на покращення правового та фінансового забезпечення діяльності судів загальної юрисдикції;
- підвищення ефективності захисту суддів і працівників апаратів (секретаріатів)

судів загальної юрисдикції;

- створення та вдосконалення діяльності центрального державного органу в системі виконання завдань судової реформи – Судового департаменту при Верховному Суді РФ та його управлінь (відділів) у суб'єктах федерації;

- створення організаційно-правового механізму надання суддівському корпусу методичної та консультативної допомоги з правових питань структурним підрозділам територіальних управлінь Судового департаменту при Верховному Суді РФ, представлення їх інтересів в судах загальної юрисдикції, арбітражному суді [20, с. 10-11].

Такий підхід вважається нам найбільш виправданим, оскільки він враховує майже всі напрямки забезпечення діяльності судів, розкриває їх зміст, визначає відповідальний орган державної влади, а також вказує на цілі й завдання цієї діяльності.

Отже, вивчення чинного законодавства та доктринальних підходів до визначення поняття організаційно-правового забезпечення діяльності судів дозволяє виокремити окремі його складові:

- суб'єктний склад, – забезпечення судової діяльності здійснюється уповноваженими органами державної влади, як спеціально уповноваженими, так і загальної компетенції.

- мета, – забезпечення діяльності судових органів спрямоване у першу чергу на ефективне вчинення правосуддя, його доступність та підвищення професійного рівня суддівського корпусу. У той же час, забезпечувальні заходи з боку інших органів державної влади не повинні порушувати принцип незалежності та неупередженості діяльності судів.

- зміст, – вчинення правосуддя потребує належного забезпечення багатьох складових судової діяльності – правового і матеріального-технічного забезпечення, належного фінансування, ефективної організації роботи, належного рівня обміну інформацією, кваліфікованих кадрів тощо.

Таким чином, враховуючи вищенаведені точки зору, підсумовуючи перелічені ознаки, можна визначити **організаційно-правове забезпечення діяльності судів** як *організовану діяльність наділених чинним законодавством відповідними повноваженнями державних органів щодо правового, фінансового, матеріального, організаційного, інформаційного, технічного, кадрового та інших видів забезпечення роботи судової системи держави, що спрямована на ефективне вчинення правосуддя та одночасне збереження незалежності судової гілки влади.*

Висновки. Підсумовуючи викладений матеріал, можна зробити висновок, що в Україні на законодавчому рівні повною мірою не розкривається зміст поняття організаційно-правового забезпечення діяльності судів, оскільки акцент зроблено лише на їх матеріальному й фінансовому забезпеченні. Серед вчених і дослідників також відсутній єдиний підхід до визначення організаційно-правового забезпечення діяльності судів. На підставі аналізу чинного законодавства України та інших держав, а також точок зору українських та зарубіжних вчених і дослідників автором запропоноване власне визначення організаційно-правового забезпечення діяльності судів.

Вважаємо за необхідне відзначити, що запропоноване формулювання не позбавлене певних недоліків, є відкритим для обговорення й дискусій, та у майбутніх працях автора буде уточнятися, розвиватися та вдосконалюватися.

Стаття надійшла до редакції 01 грудня 2017 р.

Список використаної літератури

1. Про Стратегію реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових

інститутів на 2015-2020 роки: Указ Президента України від 20 травня 2015 р. № 276/2015 // Офіційний вісник Президента України. – 2015. – № 13. – С. 33. – Ст. 864; Pro Stratehiiu reformuvannia sudoustroiu, sudochynstva ta sumizhnykh pravovykh instytutiv na 2015-2020 roky: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 20 travnia 2015 r. № 276/2015 // Ofitsiinyi visnyk Prezydenta Ukrainy. – 2015. – № 13. – S. 33. – St. 864.

2. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – №30. – Ст. 141; Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28 chervnia 1996 r. № 254k/96-VR // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 1996. – №30. – St. 141.

3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII // // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – №31. – Ст. 545; Pro sudoustrii i status suddiv: Zakon Ukrainy vid 2 chervnia 2016 r. № 1402-VIII // // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 2016. – №31. – St. 545.

4. Про джерела фінансування органів державної влади: Закон України від 30 червня 1999 р. № 783-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – №34. – Ст. 274; Pro dzherela finansuvannia orhaniv derzhavnoi vlady: Zakon Ukrainy vid 30 chervnia 1999 r. № 783-XIV // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 1999. – №34. – St. 274.

5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 11. – Ст. 50; Pro derzhavnyi zakhyst pratsivnykiv sudu i pravookhoronnykh orhaniv: Zakon Ukrainy vid 23 hrudnia 1993 r. № 3781-KhII // Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. – 1994. – № 11. – St. 50.

6. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру судових рішень: Постанова Кабінету Міністрів України від 25 травня 2006 р. № 740 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/740-2006-%D0%BF>; Pro zatverdzhennia Poriadku vedennia Yedynoho derzhavnoho reiestru sudovykh rishen: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 25 travnia 2006 r. № 740 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/740-2006-%D0%BF>

7. Про Порядок складення присяги судді особою, вперше призначеною на посаду професійного судді: Указ Президента України від 06 квітня 2011 р. № 380/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/380/2011> ; Pro Poriadok skladennia prysiahu suddi osoboiu, vpershe pryznachenoiu na posadu profesiinoho suddi: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 06 kvitnia 2011 r. № 380/2011 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/380/2011>

8. Про затвердження Тимчасових засад використання автоматизованої системи документообігу та визначення складу суду у Верховному Суді: Постанова Пленуму Верховного Суду України від 14 грудня 2017 р. № 8 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-17> ; Pro zatverdzhennia Tymchasovykh zasad vykorystannia avtomatyzovanoi systemy dokumentoobihu ta vyznachennia skladu sudu u Verkhovnomu Sudi: Postanova Plenumu Verkhovnoho Sudu Ukrainy vid 14 hrudnia 2017 r. № 8 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0008700-17>

9. Про затвердження Положення про Державну судову адміністрацію України: Рішення Ради суддів України від 22 жовтня 2010 р. № 12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/vr012414-10/paran9#n9> ; Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Derzhavnu sudovu administratsiiu Ukrainy: Rishennia Rady suddiv Ukrainy vid 22 zhovtnia 2010 r. № 12 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon3.rada.gov.ua/rada/show/vr012414-10/paran9#n9>

10. Про затвердження Інструкції з діловодства в місцевих загальних судах, апеляційних судах областей, апеляційних судах міст Києва та Севастополя, Апеляційному суді Автономної Республіки Крим та Вищому спеціалізованому суді України з розгляду цивільних і кримінальних справ: Наказ Державної судової адміністрації України від 17 грудня 2013 р. № 173 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/rada/show/v0173750-13> ; Pro zatverdzhennia Instruktzii z dilovodstva v mistsevykh zahalnykh sudakh, apeliatsiinykh sudakh oblastei, apeliatsiinykh sudakh mist Kyieva ta Sevastopolia, Apeliatsiinomu sudi Avtonomnoi Respubliky Krym ta Vyshchomu spetsializovanomu sudi Ukrainy z rozghliadu tsyvilnykh i kryminalnykh sprav: Nakaz Derzhavnoi sudovoi administratsii Ukrainy vid 17 hrudnia 2013 r. № 173 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/rada/show/v0173750-13>

11. Про затвердження Положення про бібліотеку суду: Наказ Державної судової адміністрації України від 18 березня 2011 р. № 65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dsa.court.gov.ua/dsa/14/N652011> ; Pro zatverdzhennia Polozhennia pro biblioteku sudu: Nakaz Derzhavnoi sudovoi administratsii Ukrainy vid 18 bereznia 2011 r. № 65 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://dsa.court.gov.ua/dsa/14/N652011>

12. Кодекс Республики Беларусь о судостроительстве и статусе судей от 29 июня 2006 г. №139-3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pravo.by/document/?guid=3871&po=hk0600139>; Kodeks Respubliki Belarus' o sudoustrojstve i statuse sudej ot 29 iyunya 2006 g. №139-3 [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: <http://pravo.by/document/?guid=3871&po=hk0600139>

13. Бибило В.Н. Акты судебного управления / В.Н. Бибило // Веснік Гродзенскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Янкі Купалы. Серыя 4. Правазнаўства. – 2013. – №5. – С. 24-29; Bibilo V.N. Akty sudebnogo upravleniya / V.N. Bibilo // Vesnik Grodzenskaga dzyarzhanauna universitehta imya Yanki Kupaly. Seryya 4. Pravaznaustva. – 2013. – №5. – S. 24-29.

14. Глазунова Н.И. Государственное управление: учеб. для вузов / Н. И. Глазунова. – М.: Муницип. мир, 2004. – 456 с.; Glazunova N.I. Gosudarstvennoe upravlenie: ucheb. dlya vuzov / N. I. Glazunova. – M.: Municip. mir, 2004. – 456 s.

15. Дудченко О.Ю. Адміністрування в судовій системі: поняття та перспективи реформування / О.Ю. Дудченко // Юрист України. – 2013. – №2(23). – С. 138-143; Dudchenko O.Iu. Administruvannia v sudovii systemi: poniattia ta perspektyvy reformuvannia / O.Iu. Dudchenko // Yuryst Ukrainy. – 2013. – №2(23). – S. 138-143.

16. Логвиненко М.І. Поняття судового адміністрування та інноваційні шляхи його вдосконалення / М.І. Логвиненко, А.Р. Решетнік // Судова апеляція. – 2013. – №4. – С. 6-9; Lohvynenko M.I. Poniattia sudovoho administruvannia ta innovatsiini shliakhy yoho vdoskonalennia / M.I. Lohvynenko, A.R. Reshetnik // Sudova apeliatsiia. – 2013. – №4. – S. 6-9.

17. Москвич Л.М. Проблемы підвищення ефективності судової системи: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.10 / Л.М. Москвич. – Х., 2011. – 485 с; Moskvych L.M. Problemy pidvyshchennia efektyvnosti sudovoi systemy: dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.10 / L.M. Moskvych. – Kh., 2011. – 485 s.

18. Нестерчук Л.П. Організаційне забезпечення діяльності судів у відповідності з вимогами закону / Л.П. Нестерчук // Правове життя сучасної України: матеріали Міжнародної наук. конф. проф.-викл. та аспірант. складу / відп. за вип. В.М. Др'омін; НУ ОЮА, Півд. регіон. центр НАПрН України. – Одеса: Фенікс, 2014. – Т. 1. – С. 205-208; Nesterchuk L.P. Orhanizatsiine zabezpechennia diialnosti sudiv u vidpovidnosti z vymohamy zakonu / L.P. Nesterchuk // Pravove zhyttia suchasnoi Ukrainy: materialy Mizhnarodnoi nauk. konf. prof.-vykl. ta aspirant. skladu / vidp. za vyp. V.M. Dromin; NU

ОІuА, Pivd. rehion. tsentr NAPrN Ukrainy. – Odesa: Feniks, 2014. – Т. 1. – С. 205-208.

19. Обрусна С.Ю. Адміністративно-правові засади судової реформи в Україні: теорія, історія, сучасність: монографія / С. Ю. Обрусна. – Х.: ХНУВС, 2010. – 303 с.; Obrusna S.Iu. Administratyvno-pravovi zasady sudovoi reformy v Ukraini: teoriia, istoriia, suchasnist: monohrafiia / S. Yu. Obrusna. – Kh.: KhNUVS, 2010. – 303 s.

20. Озол Т.В. Организационно-правовое обеспечение деятельности судов общей юрисдикции в Российской Федерации: Автореферат дисс. ... канд. юрид. наук: 12.00.11 / Т.В. Озол. – Москва: ННОУ «Московский гуманитарный университет», 2007. – 26 с.; Ozol T.V. Organizacionno-pravovoe obespechenie deyatelnosti sudov obshchej yurisdikcii v Rossijskoj Federacii: Avtoreferat diss. ... kand. yurid. nauk: 12.00.11 / T.V. Ozol. – Moskva: NNOU «Moskovskij gumanitarnyj universitet», 2007. – 26 s.

21. Стрижак А.А. Судове управління в Україні: теоретичні основи і правове регулювання: монографія / А.А. Стрижак. – Ужгород: Патент, 2004. – 120 с.; Stryzhak A.A. Sudove upravlinnia v Ukraini: teoretychni osnovy i pravove rehuliuвання: monohrafiia / A.A. Stryzhak. – Uzhhorod: Patent, 2004. – 120 s.

22. Чичерська М.І. Організаційно-правові засади діяльності місцевих судів в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.10 «Судоустрій; прокуратура та адвокатура» / Чичерська Марія Іванівна; ПрВНЗ «Львівський університет бізнесу та права». – Львів, 2017. – 268 с.; Chycherska M.I. Orhanizatsiino-pravovi zasady diialnosti mistsevykh sudiv v Ukraini: dys. ... kand. yuryd. nauk: spets. 12.00.10 «Sudoustrii; prokuratura ta advokatura» / Chycherska Mariia Ivanivna; PrVNZ «Lvivskyi universytet biznesu ta prava». – Lviv, 2017. – 268 s.

E. Yakubovsky

DEFINITION OF THE CONCEPT OF ORGANIZATIONAL AND LEGAL SUPPLY OF THE ACTIVITIES OF VESSELS

The scientific article is devoted to the study and generalization of modern approaches to the definition of organizational and legal support of the activity of courts.

The article deals with the main normative legal acts of Ukraine that regulate the activity of the judicial system and regulate the provision of the work of the courts. Relying on the research of scientists, the author made a comparative analysis of the concepts of "judicial administration", "judicial administration" and "organizational provision of the work of courts". It should be noted that the author used scientific sources and considered the views of both Ukrainian scientists and scientists of the Republic of Belarus and the Russian Federation.

The author of the article highlighted the main features of organizational and legal support of the activity of courts and on their basis offered the definition of this concept.

Key words: *judicial system, organizational and legal support of court activity, judicial administration, judicial administration, judicial system reform.*